PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 7, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 768 PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 28, 1946, TORONTO, ONTARIO METAI XV

VYRIAUSYBĖ BUVO PRIVERSTA PAIMTI EŽERINIUS LAIVUS SAVO KONTROLĖN

Pirmadienį Sustreikavo 9,000 Gumos Darbininkų

TORONTO. — Kanados darbininkų kova už žmoniškesnį atlyginimą ir trumpesnę darbo savaitę pradeda įsismaginti. Vieniems savo kovą laimėjus, eina į streiką kiti, kuomet jų samdytojai atsisako patenkinti teisingus jų reikalavimus.

37,000 medžio industrijos darbininkų Britiš Kolumbijoj laimėjo algų pakėlimą po 15 centų į valandą, kas reiškia $12,000,000 į metus. Po šešių mėnesių, kada bus mažesnis trūkumas statybinės medžiagos, jie dirbs tik 40 valandų į savaitę. Taipgi kompanijos išrinks narines duokles. Kova tęsėsi 36 dienas, bet ne veltui.

Jūrininkų kova pasirodė daug sunkesnė. Nekurios kompanijos pasiraše sutartis, bet didžiuma atsisakė priimti net valdžios pasiūlytas sąlygas. Už tai valdžia buvo priversta paimti tų kompanijų laivus savo kontrolėn. Jūrininkai grįžta prie savo darbų ir džiaugiasi, kad šis valdžios žygis yra didelis jų laimėjimas, kadangi jie sutiko taikytis tokiomis sąlygomis.

Tuo tarpu išėjo į streiką 9,000 gumos darbininkų Ontarijoj. Pamatiniai gumos darbininkų reikalavimai yra šie: pakelti algas 20 centų į valandą, įvesti 40 valandų darbo savaitę, mokėti pusantro karto už viršlaikį, dvigubai sekmadieniais ir kitomis valstybinėmis šventėmis, ir 10 centų į valandą bonų antrai ir trečiai pamainai.

Tebestreikuoja 6,000 tekstilės darbininkų Montreale ir Chryslerio darbininkai Windsore. Anaconda darbininkai Toronte taipgi tebestreikuoja. Ruošiasi streikams kitų industrijų darbininkai, kadangi kompanijos nenori tartis su savo darbininkais.

Mainieriai Gaus Nemažą Atlyginimą

KIMBERLEY, B. C. — Trail and District Smelter Workers Unijos Local 480 ir Kimberley Mine & Mill Workers Unijos Local 651 pasirašė naują kontraktą su mainų savininkais.

Pagal naują kontraktą, kompanija mokės sekančias pamatines algas: $8.24 už pamainą šaftos ir keltuvų darbininkams, $8.00 mainieriams ir $6.56 paprastiems darbininkams.

Minimi mainieriai gaus aukščiausias algas tarp Kanados mainierių.

Taipgi kontraktas sako, kad 40 valandų savaitė bus įvesta taip greitai, kaip greitai bus galima gauti užtektinai darbininkų.

REIKIA $3,000 DĖL VIENOS ŠEIMYNOS TINKAMAM GYVENIMUI

NEW YORK. — Norman Dowd, Kanados Darbininkų Kongreso sekretorius, buvęs mokytoju ir baigęs McGill universitetą, pareiškė, kad dabartiniais laikais darbininkas turi turėti $3,000 į metus pajamų, jeigu norima, kad jis galėtų apsirūpinti maistu ir medikale pagalba.

Apie 90 nuošimčių darbininkų šiame kontinente negauna tinkamos medikalės priežiūros sau ir šeimynai, sako jis.

Dowd tą pasakė Jungtinių Tautų organizacijos sveikatos konvencijoj.

FRED ROSE GAVO ŠEŠIUS METUS

MONTREAL. — Teisėjas Wilfrid Lazure priteisė Fred Rose, parlamento nariui, šešius metus kalėjimo. Jis buvo apkaltintas ir džiūrimenų rastas kaltu suokalbyje perduoti slaptas žinias Sovietų Sąjungai.

Advokatas Cohen pranešė, kad bus duodama apeliacija.

Smarkiai Sumušė Taikos Delegaciją

NANKING. — Šanghajaus taikos delegaciją čionai stotyje chuliganai smarkiai apkūlė ir apiplėšė, policijai visai nieko nedarant. Delegacija susidėjo iš arti 100 asmenų, jų tarpe 69 metų amžiaus profesorius H. L. Ma ir kiti žymūs Kinijos šviesuomenininkai.

Minia susirinkusi šaukė į chuliganus, kad jie muštų delegatus, atvykusius čionai prašyti Čiangkaišeką ir komunistus, kad sulaikytų civilį karą. 50,000 šanghajiečių išlydėjo delegatus su karščiausiomis ovacijomis.

Nacionalistai, remiami Jungtnių Valstijų ginklais, nenori nei kalbėti apie taiką. Kas akstina taiką, tą vadina komunistu ir puola.

INDŲ KONGRESAS PRIEŠ BRITŲ PLANĄ

NEW DELHI. — Indų Kongreso vadovaujantis komitetas atmetė britų planą dėl sudarymo laikinosios vyriausybės.

Britų planas siūlė, kad į valdžią įeitų po lygų skaičių muzulmonų ir indusų ir po vieną kitų sektų. Muzulmonų daug mažiau, tad indusai nesutinka su planu.

Sukurys viską šlavė, ką tik pačiupo ant savo kelio. Čia matote vagonus nuneštus nuo rėlių. Kada jis nejuda, žmogus jo nejauti, bet kada jis lekia greitai, jis įgauna baisią jėgą. Tą įrodyje šis vaizdas, nutrauktas po sukurio praėjimo.

Pravda Kritikuoja Amerikiečių Planą Dėl Atominės Energijos Kontroliavimo

DEGALISTAI EINA HITLERIO PĖDOMIS

PARYŽIUS. — Degalistai, minėdami De Gaulle atsišaukimo iš Londono sukaktuves užpuolė komunistų buveinę.

Paryžiaus darbininkai tame užpuolime mato didelį reiškinį. Jie skaito, kad toks darbas yra lygus nacių darbams, kuriuos jie atlikinėjo veždamiesi prie galios.

Unijų vadovybė pašaukė darbininkus trumpam streikui, kad parodyti krikščionims demokratams, jog jie netoleruos fašistinių metodų.

Oškos, Kiaulės ir Pelės -- Pirmos Atominės Aukos

U. S. S. APPALACHIAN. — Jungtinių Valstijų laivai, skirti dėl atominių bombų išbandymo, traukia linkui Bikini. Laivuose yra 200 oškų, 200 kiaulių, 4,000 žiurkių ir 120 pelių. Šie gyviai bus pirmos atominių bombų aukos. Jie bus palikti laivuose, kurie nuskirti dėl bombų išbandymo.

Oškas ir kiaulės kirpėjai skuta, kad jų oda būtų nuoga, artimiausiai panaši žmogaus odai. Pirm bandymo bus suskaičiuotas kraujo mušimas.

Bandyme dalyvaus keli desėtkai laivų. Kiti laivai, kuriuose bus 42,000 žmonių, pasitrauks toli nuo bandymo vietos.

MASKVA. — Sovietų spauda rašo, kad amerikiečių planas atominei energijai kontroliuoti yra "atominės diplomatijos produktas, atspindįs aiškias aspiracijas linkui pasaulio dominacijos."

"Kodėl visi kiti kraštai turėtų duoti aklą pasitikėjimą Jungtinėms Valstijoms, kuomet jos pačios aiškiai nepasitiki ne tik savo partneriais, bet ir tarptautine kontrolės organizacija?" klausia Pravda.

Pravda sako, kad amerikiečių planas atominei energijai kontroliuoti yra grynos pastangos nustatyti monopolistinę Jungtinių Valstijų poziciją gaminime atominių ginklų ant neriboto laiko.

Vyriausias Borucho siekis, sako Pravda, tai panaikinti veto.

"Praėjusių kelių mėnesių patyrimai rodo labai aiškiai, kad didžiųjų jėgų susitarimas yra neįkainuojama sąlyga palaikymui tų šalių lygybės tame Jungtinių Tautų organe, ant kurio guli atsakomingiausi tarimai," pastebi Pravda.

"Amerikos spauda kalba apie reikalą, kad didžiosios jėgos atsižadėtų savo suverenumo. Ką ji turi mintyje, tai tą, kad kitos jėgos atsižadėtų savo suverenumo Jungtinių Valstijų naudai.

Komentatorius Izakovas nurodo, kad atominių bombų gamyba Jungtinėse Valstijose nėra net valdžios rankose, ir kad atskiros jų fazės parduodamos privatiniems monopoliams, pavyzdžiui, Dupont de Nemours Chemical Trustui.

"Visas šios firmos charakteris, pirm karo susirišusios tūkstančiais ryšių su I. G. Farbenindustrie, toli gražu nėra patikimas."

Mokslininkai Mano Yra Suokalbis Prieš Sovietus

SYDNEY. — Australijos Mokslininkų Asociacijos New South Wales divizijos narių susirinkimas išnešė rezoliuciją, reikalaujančią paliuosuot Dr. Alan Nunn May, kurį britų teismas nuteisė 10 metų kalėjimo už išdavimą Sovietam atominių paslapčių.

J. P. Callaghan, atsižymėjęs biochemikas Royal North Shore ligoninėj, pareiškė, kad šnipų ablava Kanadoje yra dalis suokalbio prieš SSRS. Jis sako, Kanada yra parinkta kaip įrankis tame darbe.

Už to viso suokalbio, sako jis, stovi britų ir amerikiečių reakciniai rateliai.

Susirinkimas išnešė reikalavimą, kad suokalbis būtų ištirtas.

FRANCIJOS VALDŽIA BUS KOALICINĖ

PARYŽIUS. — Prezidentas George Bidault galų gale sudarė laikiną Francijos valdžią. Ministerių kabinetan įeina 7 komunistai, 6 socialistai, 9 krikščionys demokratai ir po vieną kitų dviejų partijų.

Valdžia Pavelys Kelti Algas Darbininkams

KODĖL BRITAI TAIP PATAIKAUJA FRANKUI

MEXICO CITY. — Jose Giral, ištrėmime esančios Ispanijos respublikos valdžios premjeras, sako, kad Britanijos amunicijos firma, British Vickers, finansiniai susirišusi su Ispanijos diktatūra, daro įtaką į britų atsinešimą į Ispaniją.

Jis sako, kad Ispanija gauna medžiagų dėl laivyno konstrukcijos Anglijoj ir Švedijoj.

DIDINA PARLAMENTĄ NARIŲ SKAIČIUMI

OTTAWA. — 107 balsais prieš 22 parlamentas nubalsavo padidinti atstovų skaičių nuo 245 iki 255 atstovų.

Tas padaryta pertvarkant provincijų atstovybę. Per kiek laiko provincijų gyventojų skaičius pasikeitė. Vienose padidėjo, kitose sumažėjo.

BENEŠAS VĖL PREZIDENTAS

PRAGA. — Naujas Čekoslovakijos parlamentas vienbalsiai išrinko Benešą šalies prezidentu.

Taipgi parlamentas savo pirmininku išsirinko komunistą A. Zapotockį.

Tikimasi, kad prezidentas Benešas pakvies komunistų vadą Gotvaldą sudaryti kabinetą.

BRITIŠ KOLUMBIJOJ ŽEMĖ DREBĖJO

SEATTLE. — Smarkiai sukrėtė žemės drebėjimas visą Ramiojo vandenyno pakraštį nuo Courtenay iki Oregon valstijos.

Courtenay, kuris randasi apie 100 mylių į šiaurę nuo Vancouver, nekurių pastatų sienos subyrėjo. Miestelyje gyvena apie 2,000.

Vancouveryje buvo jaučiamas smarkus drebėjimas, bet nuostolių nedaug. Nekurie tiltai ir keliai ant Vancouver salos sugadinti.

TRIESTO KLAUSIMAS LABAI SUNKUS IŠRIŠTI

PARYŽIUS. — Triesto miesto priskyrimas Italijai ar Jugoslavijai yra didelė užsienio reikalų ministerių problema.

SSRS stoja už priskyrimą Jugoslavijai, o Amerika ir Anglija už priskyrimą Italijai. Šiuo klausimu nepadaryta jokio progreso.

Sako francūzai siūlo padaryti jį tarptautiniu ant 10 metų. Ar šis pasiūlymas bus priimtas, kol kas nežinia.

OTTAWA. — Vyriausybė išleido patvarkymą, pagal kurį algų kontroliavimo tarybos galės duoti leidimus fabrikantams pakelti algas savo darbininkams.

Algų kontrolė, tačiau, dar nepanaikinama visai.

Buvo patirta, kad daugelis įmonių būtų sutikusios pakelti darbininkams algas, bet jos negalėjo to padaryti be algų kontrolės tarybų leidimo. O pastarosios neturėjo leidimo iš vyriausybės. Tokiu būdu, dabar daug įmonių galės išvengti streikų, nes joms bus leista pakelti algas savo darbininkams.

Žinoma, tas dar nereiškia, kad algų pakėlimo klausimas jau visai išspręstas. Tas reiškia tik tą, jog darbininkų kovos bus daug lengvesnės.

GALĖS TAPTI SSRS PILIEČIAIS

MASKVA. — Sovietų valdžia išleido parėdymą, pagal kurį bus leidžiama tapti SSRS piliečiais visiems baltagvardiečiams, gyvenantiems Francijoj, Bulgarijoj ir Jugoslavijoj.

Jie turės paduoti aplikacijas SSRS ambasadoms, jeigu norės įsigyti SSRS pilietybę.

AMERIKA PASKYRĖ $375,000,000 DĖL ATOMINĖS PROGRAMOS

WASHINGTON. — Atstovų buto pinigų skirstymo komitetas numušė $150,000,000 nuo pašalpos užsieniui, o atominei programai pridėjo. Viso dėl armijos atominio veikimo paskyrė $375,000,000. Buvo reikalaujama 200,000,000 dolerių.

Valdžia siūlė paskirti dėl pašalpos okupuotose šalyse $500,000,000, o komitetas numušė iki $350,000,000.

Ku Klux Klan Nori Užgriebti Valdžią

ATLANTA, Ga. — Georgia valstijos prokuroras užvedė bylą valstijos aukščiausiame teisme prieš Ku Klux Klan organizaciją su tikslu panaikinti jos čarterį.

Prokuroras nurodo, kad organizacija atsižymėjo teroristiniais veiksmais ir turi planą užgrobti valdžią.

Minima organizacija atsirado 1916 metais. Veikliausia buvo 1920 metais.

Valstijos aukščiausio teismo teisėjas pareikalavo, kad Ku Klux Klan vadai parodytų priežastis, kodėl jų čarteris neturėtų būti panaikintas. Ar jie suras pateisinančią priežastį, parodys trumpa ateitis.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto

SAUGUMO TARYBA DISKREDITUOJA SAVE

Saugumo Taryba turėtų būti bešališkiausias tautų organas, vyriausiai susirūpinęs taikos palaikymu. Tikrenybėje taip nėra. Didžiuma jos narių visai nepaiso taikos reikalų. Jiems rūpi varinėti intrygas, o ne taiką saugoti.

Ant kiek tie nariai kabinėjosi prie SSRS laike derybų su Iranu, ant tiek dabar jie priešinasi bent kokiems žygiams generolo Franko režimui paspausti. Kada du kaimynai derėjosi dėl savo santykių ir reikalų sutvarkymo, jie kėlė triukšmą ir norėjo sutrukdyti. Dabar jie prieštarauja visiems pasiūlymams, kad Jungtinės Tautos imtųsi žygių prieš Franką.

Franko režimas yra Musolinio ir Hitlerio išpera. Musolinio ir Hitlerio ginklai ir armijos sutriuškino Ispanijos respubliką ir pastatė prie galios Franką ir jo kliką. Ispanijoj pilni kalėjimai respublikos šalininkų. Taipgi tenai slepiasi daugelis hitlerininkų.

Kaip tautos galės pasitikėti tokiais taikos "saugotojai", kuomet jie taip elgiasi? Nereikia stebėtis, kad SSRS ir jos kaimynai ieško saugumo, stiprindami savo ryšius, stiprindami savo pozicijas Europoje.

VOKIEČIAI BĖGA ATGAL

Kada Raudonoji Armija artinosi prie Vokietijos, nemažai vokiečių bėgo į vakarus. Jie buvo vokiečių fašistų įbauginti ir manė, kad jiems bus blogai, kada pastarieji užeis. Dabar padėtis visai kita. Daugelis paprastų vokiečių bėga atgal, ypačiš britų zonos.

Sovietų Sąjungos zonoj visi esamieji fabrikai veikią, duonos yra. Išskyrus fašistų vadus, niekas nieko vokiečiams nedaro. Eiliniams naciams leidžiama parodyti savo norą pasitaisyti. Daugelis iš jų priimti į komunistų eiles ir smarkiai darbuojasi dėl Vokietijos atstatymo.

Britų zonoj esą stoka duonos. Išskyrus pačius didžiuosius nacių viršininkus, britų zonoj daug aukštų nacių užima svarbias vietas. Be to, tenai yra pilna visokio kito brudo — ukrainų, jugoslavų ir kitų fašistų, kurie ne tik jų duoną ėda, bet dar plėšikauja, neramumus kelia.

Vokiečiai saką, kad dabar Sovietų zonoj geriau, negu britų. Tiktai fašistams nepatinka sovietinė zona. Vokiečiai dabar mato, kaip juos mulkino hitlerininkai.

LAIVŲ SAVININKAI NUSIMASKAVO

Laivų savininkai pradžioje jūrininkų streiko švaistė visokius kaltinimus jūrininkams ir šaukė valdžią bausti. Bet kada prisiėjo jiems patiems parodyti, kaip jie žiūri į visuomenės reikalus, tai jie atsistojo į tokią poziciją, kad net darbininkams priešingi laikraščiai negalėjo ginti.

Kada valdžia pasiūlė sąlygas streiko baigimui, jūrininkų unijos vadai sutiko jas priimti. Tai nebuvo tokios sąlygos, kokių unija reikalavo, bet jie sutiko nusileisti ir baigti streiką valdžios siūlomomis sąlygomis. Laivų savininkai atmetė valdžios pasiūlymus.

Taipgi darbo ministeriui buvo didelis smūgis per nosį. Jis šaukė, kad unijų vadai nenori susitaikyti, o tuo tarpu pasirodė, kad ne unijų vadai nenori susitaikyti, o savininkai.

Visuose atsitikimuose, su mažomis išimtimis, streikai vyksta tik dėl to, kad samdytojai atsisako vesti žmoniškas derybas, nusileisti tokiuose reikalavimuose, kuriuos net valdžios organai užgiria. Jeigu samdytojai matytų reikalą pasitikti darbininkus nors pusiaukelėj, tai streikų būtų daug mažiau.

PROGA ĮTIESTI RANKĄ

Drabužių rinkliava Kanadoje, kuri eina šiuo tarpu, yra labai svarbi. Europos ir kitų vietų žmonėms, nukentėjusiems nuo karo, drabužių labai reikia. Atgaminimas drabužių tose vietose labai mažas, o tuo tarpu turimi drabužiai suplyšo. Jei tie kraštai, kurie turi užtektinai, nepadės tai šią žiemą daugeliui žmonių teks sušalti.

Aukojant drabužius reikia aukoti visokius. Reikia atminti, kad yra žmonių, kurie gyvena šiltesniuose kraštuose. Jiems gali būti geri ir lengvesni drabužiai. Komitetas taipgi nurodo, kad antklodės, paklodės, užvalkalai ir kit panašūs drabužiai yra reikalingi dėl tų žmonių.

Sako auką yra daug vertingesnė, kada ji duodama tada, kada jos reikia. Taip ir su drabužiais. Dabar jie yra reikalingiausi. Kam galima apsieiti be kai kurių drabužių nieko nelaukiant turėtų paaukoti.

ARABŲ PASAULIS BRUZDA

Britų ir amerikiečių politika Vidurryčiuose išjudino ne tik žydus, bet ir arabus. Pasekmės gali būti labai prastos. Vystosi peštynės tarp žydų ir arabų ir auga nusistatymas prieš britus ir amerikiečius.

Tos politikos nepasisekimas glūdi tame, kad britai ir amerikiečiai nesistengia būti taikytojais, o bando arba vienus ar kitus patenkinti. Kol žydų ir arabų masės neras bendros kalbos tarp savęs, tol nebus taikos.

Arabų tarpe susidaro sąlygos reakcionieriams galvas kelti. Iš to nebus naudos nei britams, nei kitiems.

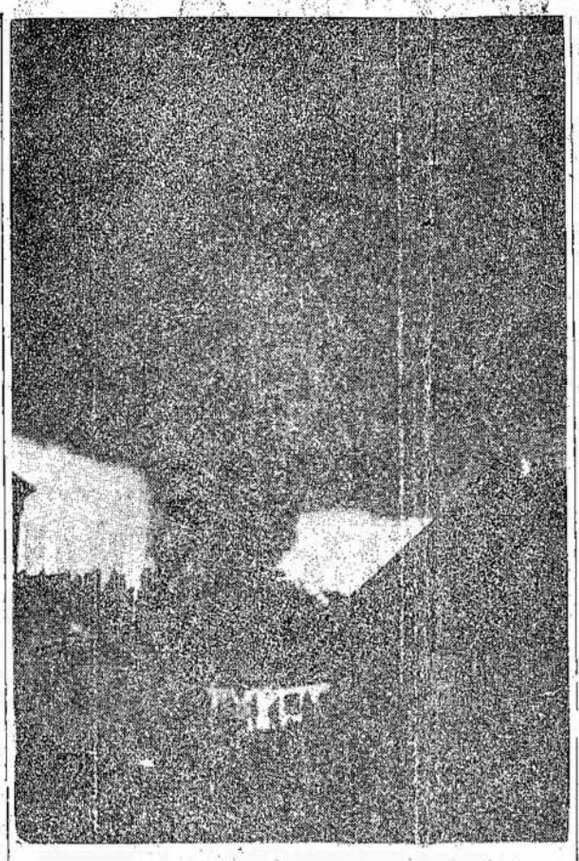

Čia matote fotografiją to baisiojo sukurio, kuris nuteriojo Windsoro ir Detroito pakraščius. Pati viršūnė sukurio buvo kartais tiktai 20 pėdų, bet ką sugriebė, tas jau nukentėjo. Vėjas sukėsi po 250 mylių į valandą.

Įvairiais Klausimais

Atominės Bombos ir Ką su Jomis Daryti

Jungtinės Valstijos, numetusios porą atominių bombų ant japonų miestų, įsivaizdino, kad atominės bombos yra labai didelis laimėjimas. Jungtinių Valstijų valdžia pasijuto esanti labai galinga ir pradėjo varinėti atominę diplomatiją. Bet dabar, po kelių mėnesių, dalykai labai pasikeitė.

Kiek matyti iš amerikiečių plano atominei energijai kontroliuoti, Jungtinių Valstijų valdžia pradeda baugintis savo išradimo. Ji jau norėtų sudaryti mašineriją, kuri galėtų kontroliuoti kitų kraštų atominius tyrinėjimus ir medžiaginius šaltinius.

Daugiau numatą žmonės iš pradžios sakė, kad ta paslaptis nebus naudinga ilgam laikui. Dabar tas jau aišku. Tas baisus išradimas pasidaro pavojumi pasauliui. Ypatingai jis pavojingas tuo, kad dėl jo labai daug kenčia šalių santykiai.

Klausimas dabar stovi, ką daryti su atominėmis bombomis? Tam bus visokių pasiūlymų. Jau dabar yra bent keli. Vieni siūlo tą, kiti tą. Kuris iš jų bus priimtas, aišku, dabar negalima pasakyti. Sveikas sensas, tačiau, sakyte sako, kad tam pavojui prašalinti yra tiktai vienas kelias.

Nei jokia atominės bombos kontrolė pavojaus neprašalins. Kas norės gamintis bombas, ras būdus. Jokia komisija nesuras. Nuo atominių bombų galima apsisaugoti tiktai budavojant taikos jėgas pasaulyje. Tas reiškia, kad vadovaujančios tautos turi vietoj kovos už pozicijas, strategines vietas, ugdyti kooperacijos dvasią, tautų broliškumą.

Kol karo nėra, atominės bombos nepavojingos, kaip nepavojingi kiti žudymą pabūklai. Yra tokių nuodingų dujų, kurios galėtų taip pat labai daug žalos padaryti. Yra galimybės užkrėsti miesto žmones kokia nors liga. Žmonija gali išsinaikinti ir be atominių bombų, jeigu ji to panorės.

Jungtinių Tautų Organizacija turėtų paskelbti pasauliui, kad atominės bombos, kaip ir kiti baisūs žmonių žudymo pabūklai, turi būti sunaikintos, kur jų yra pagaminta. Taipgi, kad bus nusižengimas prieš visą žmoniją, jeigu kas bandys gamintis jas.

Kas liečia įgyvendinimą tokių įstatymų, juk yra sudaryta Jungtinių Tautų Organizacija. Tos organizacijos uždavinis saugoti taiką. Ji turėtų turėti galią bausti tą šalį, kuri neklausys, kaip kokią agresorę.

Kiti Taipgi Gali

Nikelio industrijos darbininkai per savo uniją pasirašė sutartį su samdytojais, pagal kurią jų algos pakeliamos nuo 10 centų iki 15 centų į valandą. Prie to, samdytojai sutiko išrinkti iš darbininkų unijinius mokesčius, duoti iki 2 savaičių apmokamų atostogų. Sutartis pasirašyta be streiko.

Medžio industrijos darbininkai Britiš. Kolumbijoj taipgi išsikovojo algų pakėlimą iki 15 centų į valandą, darbo savaitės sutrumpinimą ir unijos pripažinimą. Kompanijos turės išrinkti duokles iš narių, kurie sutiks su tuo, tai yra, priklausys prie unijos.

Sakoma, kad finansų ministeris pasakęs medžio industrijos bosams, kad jie gali pakelti iki 15 centų į valandą be kainų pakėlimo ant produktų. Ir ištikro, medžio industrijos baronai, kaip ir kitų industrijų baronai, gali tai padaryti. 1944 metais jie paėmė už savo gaminius $116,220,000. Tai $49,720,000 daugiau, negu už tuos pačius produktus 1939 metais. Reiškia, jie kainas yra pakėlę jau senai.

Darbininkų reikalavimai yra nedideli, palyginus su kompanijų pelnais. Jų reikalavimai turi būti patenkinti. Iš to bus nauda visuomenei ir bendrai visai šalies ekonomijai.

Italija ir Sąjungininkai

Mes ne kartą girdėjome šaukiant prieš vieną ar kitą šalį už kišimąsi į vidujinius reikalus. Daugiausia triukšmo buvo sukelta prieš SSRS, kuri buvo kaltinama kišimesi į Irano reikalus. Nereikia, tačiau, manyti, kad britai ir amerikiečiai nesikiša į vidujinius kitų šalių reikalus.

Kam nežinoma, kad Graikijoj britų ginklai išgelbėjo dešiniuosius ir pastatė juos prie galios? Kam nežinoma, kad amerikiečiai gelbsti Čiangkaišeką? Kas nežino, kad britai stengiasi atsteigti olandų režimą Indonezijoj? Bet tas dar ne viskas.

Pranešimai iš Italijos sako, kad sąjungininkai tenai padėjo ne republikonams, o monarchistams. Jie stovį užpakalyje visų dešiniųjų. Bet tas irgi dar ne viskas. Sakoma, kad lenkų armija tenai laikoma tam, kad palaikyti reakciją. Lenkų karininkai viešai sako: "Mes pasiliksime čia, kad komunizmas neįsigalėtų Italijoj."

Pranešimai iš visur, kur tik stovi britai ir amerikiečiai, skelbia apie okupacinių jėgų pastangas pastatyt prie galios dešiniuosius, fašistuojančius elementus.

Tokia politika nieko gera nežada. Ji deda pamatus atgijimui fašizmo Europoje. O fašizmas reiškia karą.

Tokia politika yra pavojingesnė už atomines bombas. Ji rengia jėgas, kurios nesivaržys nieku, kurios bus žiauresnės už nacius, jeigu jos kada turės galią.

Kiekvienas turi atminti, kad jeigu fašizmas vėl pakils, tai jis bus dešimtį kartų biauresnis už šio karo metu parblokštą fašizmą ir nacizmą. Kas tam netiki, tas nieko negalvoja. Būsima kova, jeigu nebus jos išvengta, bus daug desperatiškesnė, negu buvusioji.

Politikas

AŠ DŽIAUGIUOS

(V. Žuko muzika)

Aš džiaugiuos, kad tavo šypsą
Supratau,
Su linksmybe ir dainelę
Pinu tau.

Kad manoji dainužėlė
Tau tiktų,
Aš pinu ją iš gėlelių
parinktų.

Į gėlyną, kad ir toli,
Nukakau,
Daug gėlelių savo dainai
Suradau.

Skyniau rožių ir lelijų
Ir astrų,
Bijunėlių ir radastų,
ir mistrų.

Skyniau, skyniau žiedužėlius
Vis po du,
Kad jie reikštų, jogei esam
Aš ir tu.

Aš pinu tau vainikėlį
Su daina,
Juo grožėtis tik galėsi
Tu viena!

Stasys Jasilionis

Dvejos Laidotuvės

WINNIPEG. — Gegužės mėnesį čia mirė du lietuviai ir beveik tuo pačiu laiku. Jonas Kisielius mirė General ligoninėj, o Vincas Musteikis St. Joseph ligoninėj, tuojaus paskui Kisielių. Tai pirmas toks atsitikimas Winnipego lietuvių tarpe.

Jonas Kisielius buvo jau senyvas žmogus ir ilgą laiką išgulėjo General ligoninėj, bet Vincas Musteikis buvo dar jaunas vyras, bet jis, dirbdamas kasyklose, gavo inkstų džiovą, kuri ir nuvarė jį į kapus be laiko. Buvo ant operacijos, kurios metu išėmė jam vieną inkstą, bet nedaug tepadėjo. Buvo nugabentas į Fort William džiovininkų ligoninę. Po metų laiko buvo išleistas ir atrodė geriau, bet liga paėmė viršų.

Jiems mirus, buvo sušauktas pašalpinės draugijos kuopos susirinkimas, kuriame buvo apkalbėtas laidotuvių klausimas.

Jonas Kisielius turėjo Kliube pasidėjęs $100 ir pas P. Jauniškį $20.00 dėl laidotuvių. Ko trūko, tai lietuviai sudėjo. Vincas Musteikis buvo padėjęs pinigus pas draugus, Jauniškį ir Dabošinską, kurie ir rūpinosi jo laidotuvėmis. Likusį turtą pasiųs į Lietuvą, giminėms.

Laidotuvių dienoj graboriai atvežė abudu karstus į Lietuvių svetainę ir pašarvojo vienas prie kito. Winnipegiečiai papuošė jų karstus vainikais ir gėlėmis. Prisirinko daug žmonių paskutiniam atsisveikinimui.

Kadangi abudu buvo laisvų pažiūrų, tai laisvai ir palaidoti. Visos apeigos atliktos Lietuvių svetainėj. Apeigom pirmininkavo G. Paliliūnas. Buvo pakviesti du orkestrai kurie griežė gėdulo maršus. Per pertraukas kalbėjo kalbėtojai, kurie pasakė pritinkamas prakalbėles.

Palaidojus savo tautiečius dalyviai buvo pakviesti sugrįžti atgal į salę, kur buvo suruošta vakarienė, V. Dabošinsko ir P. Jauniškio pastangomis. Po užkandžio G. Paliliūnas, vedėjas, pasakė prakalbėlę ir pakvietė kitus išsitarti. Vienu žodžiu, laidotuvės buvo labai gražios.

Ant jų karstų padėjo vainikus Sūnų ir Dukterų Draugijos kuopa, Winnipego Lietuvių Kliubas, Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa, apylinkės lietuviai, taipgi ir pavieniai asmenys. Buvo vainikai nuo G. A. Raubų iš New Yorko, Dabošinskų namo, Jauniškių, Paliliūnų ir Jauniškaitės, iš New Yorko.

Dabar keletas žodžių apie mirusius draugus.

Jonas Kisielius, kilęs iš Marijampolės apskričio, dar jaunas buvo pašauktas į caro armiją, kurioj išbuvo apie 8 metus. Užbaigęs tarnystę, jis grįžo į namus, o paskui po kiek laiko išvyko Amerikon laimės ieškoti. Kanadon atvažiavo 1926 metais ir nuo to laiko daugiausia gyveno Winnipege. Mirė sulaukęs apie 80 metų. Buvo dar nevedęs ir paliko nuliūdime vieną seserį ir draugus.

Vincas Musteikis, kilęs iš Taurangų valsčiaus, Utenos apskričio, Kanadon atvažiavo 1928 metais. Negalėdamas gauti darbo miestę, pradėjo dirbti aukso mainose Red Laike. Mainose susitaupė keletą dolerių ir manė pradėti lengvesnį gyvenimą, bet jau buvo vėlu — užklupo liga ir nepaleido iki išskyrė iš gyvųjų tarpo. Jis mirė sulaukęs 45 metų amžiaus.

Abudu buvo pažangūs, mylėjo skaityti pažangią spaudą ir rėmė darbininkų reikalus. Už tai visi draugai atsilankė į paskutinį atsisveikinimą. Lai būna jiems lengva ilsėtis šios šalies žemėj.

P. Puras,
G. Paliliunas

Jiems Apsimokėjo Apsikulti Snukius

NEW YORK. — Kaip pasirodo, tai ne tiek svarbu, kuris iš jų pralaimėjo, Billy Conn, ar Joe Louis. Abudu gavo gražias sumas.

Joe Louis, kaip laimėtojas, gavo $625,916, o Billy Conn — $312,958. Taip sakant, abiems apsimokėjo apsikulti snukius.

Lankytojai, kurie sumokėjo įžangos arti $2,000,000, išėjo nepatenkinti, kadangi nebuvo "excitement". Billy Conn visą laiką tik bėgiojo, saugodamasis kirčių. Šiuo kartu jis pasirodė prasčiau, negu penki metai atgal.

RENGIASI RINKIMAMS OKUPUOTOS VOKIETIJOS SOVIETŲ ZONOJE

BERLYNAS. — Visoje tarybinėje okupacijos zonoje Vokietijoje jau pradedama rengtis prie visuotinų rinkimų, kurie įvyks rugsėjo mėnesį. Tuose rinkimuose bus renkamos miestų ir kaimų savivaldybės.

Rinkimų taryba skiriasi nuo JAV zonos tuo, kad tarybinėje zonoje negalės balsuoti visi, kurie aktyviai rėmė nacius arba buvo naciai, — neatsižvelgiant, ar asmuo buvo ar nebuvo partijos nariu, tuo tarpu kai JAV zonoje labiau automatiškai laikytasi priklausomybės partijai. JAV zonoje balsavo nemažas skaičius aršių nacių rėmėjų, ypatingai iš turtingesniųjų klasių, nes jie formaliai nepriklausė nacių partijai.

NEW YORK. — Jungtinių Tautų Ekonominė ir Socialė Taryba 11 balsų prieš 4 atmetė Sovietų delegato pasiūlymą taip pataisyti Tarptautinės Pabėgėliam Organizacijos konstituciją, kad ši organizacija neduotų jokios pašalpos tokiems pabėgėliams, kurie veikia prieš bent vieną Jungtinę Tautą. Už Sovietų siūlymą balsavo tik Jugoslavijos, Čekoslovakijos, Sovietų Sąjungos ir Ukrainos atstovai.

ŠYPSENOS

Taip Negalima

Du meškeriotojai, sėdėdami ant tilto ir laukdami, kada užsikabins žuvis ant jų meškerių, suėjo lažybų, kuris pirmas pagaus žuvį. Vienam žuvis pajudino pludę ir jis iš susijaudinimo įkrito į vandenį.

"Jeigu tu nori lažybas laimėti griebdamas žuvį rankomis, tai aš atsimetu," tarė kitas.

Inžinierius Miręs

Vienas airis nusipirko budintoją, kad atsikelti anksti. Nustatęs laikrodį ant 4 valandos, atsigulė sau ramus ir užmigo. Atsikėlęs žiūri, kad jau 8 valanda. Supykęs išardė laikrodį ir rado viduje negyvą vapsvą.

"Ner dyvo, kad jis neprikėlė manęs, nes inžinierius negyvas," tarė jis sau.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Jie Sulaužė Laisvės Garantijas

Kanadiečiams yra nemalonu matyti, kad laike 731-mų Magna Cartos sukaktuvių šios šalies valdžia sulaužė pamatinius Didžiojo Čarterio principus, kurie garantuoja teisėtumą ir laisvę visiems britų piliečiams. Tas buvo padaryta slaptu parėdymu ir veikimu Kellock-Taschereau komisijos, sudarytos dominijos valdžios šiais metais taipgi tokiais pat parėdymais.

Kas liečia procedūrą, Statesman and Nation redaktorius rašė, kad "ji nuėjo toli visko, kas buvo priimta bile kurios nors savivaldančios imperijos dalies laike karo. Taikos metu, neturint pateisinančios priežasties, Kanados valdžia griebėsi už tokios procedūros, kuri smogė tiesiai į individualės laisvės šaknis."

Visuomenė turi būti dėkinga Tuojautiniam Civilių Teisių Komitetui už nepertraukiamą veikimą šiuo reikalu. Skelbimų puslapyje, pereitą šeštadienį, jis priminė piliečiams, kad Magna Carta 1215 metais, o paskui Great Charter, garantavo:

"Kad niekas negali būti įkalintas ar sulaikytas be apkaltinimo kokiame nors nusižengime, už ką jis galėtų būti atsakomingas.

"Kad niekas negali būti įkalintas ar sulaikytas be aiškios priežasties; ir kad specialus parėdymas, užtvirtintas Privy Council, nėra užtektina priežastis;

"Kad niekas negali būti įkalintas ar sulaikytas ne pagal įstatymus;

"Kad niekas negali būti įkalintas arba jo teisės ar turtas atimta, išskyrus tuos atsitikimus, kada jam lygūs ar šalies įstatymai nuteisia jį."

Šitie seni principai buvo šiemet sulaužyti, kada trylika kanadiečių buvo po prievarta sulaikyti, nepridavus jiems jokių apkaltinimų prieš juos. Įsakymai juos suimti buvo duoti remiantis slaptu vyriausybės parėdymu. Policijos oficieriai paėmė juos į policijos barakus ir laikė tenai atskirtus nuo 17 iki 43 dienų. Laike verstino sulaikymo, jie buvo klausinėjami pačios policijos ir Kellock-Taschereau komisijos. Įstatymų garantuota apsauga jiems buvo atsakyta.

Šie uždaryti asmenys negalėjo gauti advokatų ar draugų patarimų. Virš dviejų savaičių jie negalėjo matyti savo žmonas. Jų reikalavimus advokatų ignoravo policija ir komisija.

Dar daugiau. Ką tie asmenys pasakė be advokatų patarimo, paskiau buvo naudojama prieš juos kaip įrodymai. Remiantis šia inkvizicine procedūra, komisija paskelbė raportus, kuriuose buvo aukščiausio teismo teisėjų opinija; jie išvardino kiekvieną asmenį ir faktinai paskelbė juos kaltais prieš įstatymus. Tas buvo atlikta dar prieš apkaltinimą jų ir nedavus progos pasiteisinti teisme.

Visą tą daro aliarmiškų dalyku tas, kad tuos pamatinius įstatymo principus ir legales praktikas nustūmė į šalį patys saugotojai įstatymų, teismų ir konstitucijos. Visa procedūra buvo suplanuota ir vedama teisingumo ministerio, Kanados Aukščiausio Teismo, žymiųjų advokatų, kurie visi yra aukštai išlavinti Canadian Bar Association oficieriai! — **Toronto Daily Star.**

Gerojon Pusėn

Bernard Baruch, Jungtinių Tautų Atominės Komisijos galva, siūlo, kad būtų sudaryta bendra visasvietė įstaiga kontrolei atominės energijos, kiek liečia naudojimą jos kare.

Sakoma, kada numetus atomines bombas ant Hirošima ir Nagasaki, Japonijoj, jų destruktyvė jėga išgąsdino ir kai kuriuos militaristus, nevien civilius. Jei atominė energija, atominiai karo pabūklai bus naudojami sekančiame kare, svietui gręsiąs sunaikinimas.

Baruchas dėlto siūlo, kad visos šalys žinotų atominius sekretus ir sudariusios bendrą įstaigą, kontroliuotų tai, kad atominė jėga nebūt naudojama karui.

Ar tas Galima?

Taip. Naciai šiame kare nenaudojo nuodingų dujų, nes bijojo, kad panaudojus jas Vokietijai, ji labiausia nukentėtų.

Ir aršiausi Tarybų Sąjungos priešai Amerikoj nenorėtų karo su ta šalimi žinodami, kad ir ji gali naudoti atominius karo pabūklus, o TSRS karo nenori.

Kita, tokia bendra organizacija juk galėtų jėga spirti bile kurią šalį nenaudoti atominės energijos.

Barucho pasiūlymas, jei nėra pilnai patenkinantis, jis yra žingsnis gerojon pusėn.

Nereikia aiškinti, kad Amerikos reakcininkai, izoliacininkai tam priešinsis Kongrese. Jie mano, kad, laikydama atominės bombos paslaptis, Amerika gali priversti Tarybų Sąjungą viskame nusileisti, taipgi galėtų karą prieš ją laimėti. Tokis manymas yra klaidingas ir pavojingas, bet jie jo neatsižadės.

Amerikos mokslininkai sako, juo daugiau svietas žinos apie pavojus atominės bombos, tuo mažiau norės kariauti ir naudoti ją kare. Nenaudojimas nuodingų dujų šiame kare palaiko tokį manymą. — **Vilnis.**

Vieša Padėka

Nors širdis pripildyta malonių jausmų, bet išreikšti juos žodžiais man yra sunkus uždavinys. Jau savaitė laiko prabėgo nuo to laiko, kuomet Toronto draugės suruošė tokį netikėtą džiaugsmą, tai yra, shower partiją, tačiau tas vakaras tebėra mano mintyse.

Draugės sunešė įvairiausių ir brangiausių dovanų, kurios bus didelė parama pradžiai mūsų gyvenime. Ne tik kad draugės apipylė dovanomis, surengė puikiausią vakarienę, bet dar ir kelionės išlaidas padengė.

Nesmagu, kad trumpas laikas nedavė arčiau pasipažinti ir asmeniškai padėkoti. Bet gyvendama tam pačiame mieste, kur netolimoj ateityj teks apsigyventi, tikiu bus proga asmeniškai padėkoti.

Dabar dar sykį tariu nuo savęs ir nuo mano būsimo gyvenimo draugo širdingai ačiū visoms draugėms, kurios suruošėt partiją ir abelnai visoms dalyvavusioms.

Palieku jums visoms visuomet dėkinga,

Stephanie Minotaitė

Čia matote sceną Windsore po sukurio prabėgimo. Namai sutaršyti, kaip kūliai šiaudų. Penkiolika asmenų užmušė ir daugelį sunkiai sužeidė.

ATOMO FIZIKA

Prof. V. K. Semenčenko

(Tęsinys)

Atomo "Balsas"

Jūs jau skaitėte, kad net tolimiausiose žvaigždėse nesurasta elementų, kurių nebūtų žemėje. Tikriausiai, skaitydami šias eilutes, kai kurie su nepasitikėjimu nusišypsos. Kaip galima, nebuvus žvaigždėje, pasakyti, iš ko susideda jos paviršius? Bet, pasirodo, tai visiškai galima. Kiekvienas iš mūsų lengvai atskiria žmogaus balsą nuo smuiko, fleitos, trimito garso ir vaiko balsą nuo suaugusio žmogaus balso. Muzikantai arbo žmonės, turį gerą muzikalinę klausą, gali net pasakyti, jei jūs kartu paimsite kelias gaidas ant rojalio ar kurio nors kito muzikos instrumento, kiek ir kurių gaidų jūs paėmėte. Bet ausis nepalyginamai tobulesnė už akį. Dėl to, nors spalvos, kurias mes matome, didesne dalimi susideda taip pat iš kelių paprastų spalvų, net pačio talentingiausio dailininko akis, negali "pasakyti", iš kokių, būtent, paprastųjų spalvų sudaryta ši sudėtinga spalva. Bet čia į pagalbą ateina ypatingas prietaisas — spektroskopas, kuris sudėtingas spalvas suskaldo į paprastas. Jei mes per spektroskopą žiūrėsime į šviesą, išleidžiamą įvairių atomų rūšių, tai mes pamatysime, kad ji spektroskope susiskaldo į kelias griežtai aprubežiuotas linijas, kurių kiekviena yra griežtai apibrėžto atspalvio arba spalvos. Kartais šių linijų esti mažiau kaip 10, kartais, pavyzdžiui, geležis turi kelis tūkstančius. Bet nuostabu yra tai, kad kiekviena atomų rūšis leidžia tik savąsias griežtai apibrėžtas linijas. Dėl to jūs visuomet galite pasakyti, su kokia medžiaga turite reikalą, jei mokėsite priversti atomą šviesti. . .

Tuo būdu, šios linijos, kurias leidžia kiekvienas atomas, yra kaip ir jo balsas, kurio negalima supainioti su kitų atomų balsais. Kai jūsų draugas jus tamsią naktį šaukia iš kito upės kranto: "Čia, aš Petras", taip ir natrijaus atomai "šaukia" iš kurios nors žvaigždės, iš kurios net šviesa eina milijardus metų: "Tai mes, natrijaus atomai".

Visų linijų, kurias gali išleisti tam tikras atomas, visuma vadinama spektru. Kai mokslininkai pradėjo tyrinėti įvairių cheminių elementų spektrus, juos nustebino, kad visų elementų, priklausančių vienai periodinei sistemos grupei, spektrai turi nepaprastai didelį panašumą. Pavyzdžiui, vandenilio ir metalų litijaus, natrijaus, kalijaus, rubidijaus ir cezijaus spektrai susideda iš nedidelio skaičiaus linijų, išdėstytų pagal tam tikrą, visiems šiems metalams bendrą dėsnį. Geležies ir artimų metalų — kobalto ir nikelio spektrai yra nepaprastai sudėtingi ir susideda iš tūkstančių įvairių linijų. Geležies "balsas" panašus į ištisą orkestrą. Smulkesnis spektrų tyrinėjimas parodė, kad šviesa, atomo leidžiama, nuostabiai tiksliai pasakoja mums apie chemines šios medžiagos savybes.

Kaip Atsirado Atomo "Balsas"

Mokslininkai daugiau ar mažiau žinojo visų atomų "balsus". Ir prieš juos iškilo uždavinys nustatyti, kaip sudaryti tie instrumentai, kuriems priklauso šie "balsai".

Pirmasis pasisekimą šia kryptimi turėjo jaunas danų mokslininkas Boras 1913 metais. Pradžioje jis užsibrėžė sau gana kuklų tikslą: išaiškinti vandenilio "balsą", t. y. spektrą, remiantis atomo vaizdu, Rezerfordo pasiūlytu. Jam pasisekė tai padaryti, papildant jį tokiu būdu: vienintelis vandenilio atomo elektronas (vandenilis — pirmasis periodinės sistemos atomas, atseit, jis turi tiktai vieną elektroną) gali bėgineti aplinkui branduolį tik visiškai apibrėžtais keliais, apskritimais. Jei atitrauksime elektroną iš vieno iš artimiausiųjų kelių į tolimesnį kelią, panaudodami tam tikrą darbą, tai elektronas šoks atgal į vieną iš artimiausių kelių, o darbas, kurį mes įdėjome jam patraukti iš artimesnio kelio į tolimesnį, išlėks iš atomo šviesos porcijos, arba, kaip mokslininkai sako, kvanto, pavidalu. Šiuo atveju atomas yra kaip ir šaunamasis lankas, kuris leidžia savo strėles — šviesos spindulius. Mes galime sunumeruoti visus galimus šiame atome elektrono kelius. Tuomet, jei elektronas yra pirmajame kelyje, šokti jam nėra kur, artimesnio prie branduolio kelio nėra. Tokioje padėtyje atomas gali išbūti kiek tinka laiko, tai jo neįjaudinta, normališka būsena. Kai elektronas pereina į 2, 3 ir t.t. kelius, atomas yra įjaudintas, tokioje būsenoje jis ilgai negali pasilikti. Pareinamai nuo to, į kurį kelią pateks elektronas, jis išbūva ten nuo vienos milijardinės iki vienos dešimtmilijoninės sekundės dalies ir po to peršoksta į vieną iš artimesnių prie branduolių kelių. Kaip tuo atveju, kai mes liečiame balalaikos arba gitaros stygą, styga duoda griežtai apibrėžtą gaidą, taip ir įtempiant atomą — šaunamąjį lanką — pervedant elektroną iš vieno kelio į kitą — iš jo išlekia strėlė, — šviesos porcija, kvantas, atitinkantis vieną, visiškai apibrėžtą spektro liniją. Dabar jums turi būti aiškesnis ryšis tarp atomo sudarymo ir šviesos, kurią jis išleidžia. Kiekviena spektro linija duoda mums žinią, kad atome yda du keliai ir elektronas perėjo iš vieno kelio į kitą. Tyrinėdami spektrus, tai yra tą šviesą, kurią išleidžia tam tikros rūšies atomas, mes netiesioginiu keliu gauname žinia apie skaičių ir pobūdį kelių, kuriais šiame atome juda elektronai.

Nutempti elektronus į tolimesnius kelius galima įvairiais būdais. Galima, pavyzdžiui, tai padaryti šviesos pagalba. Jei duosime atomui įsisiurbti šviesos kvantą, atitinkantį tą spektralinę liniją, kuri išleidžiama, sakysime, pereinant iš trečio kelio į pirmąjį, tai elektronas peršoko iš pirmojo kelio į trečią, o paskui grįš atgal ir išmes tą patį šviesos kvantą. Jei šaunamąjį lanką mes labai smarkiai įtempsime, tai templė nutruks. Kažkas panašaus gali įvykti ir su atomu. Elektronui galima suduoti tokį "smūgį", kad jis visiškai išlėks iš atomo. Tuomet elektronų skaičius taps mažesnis už teigiamąjį branduolio įlydį, ir dėl to visas atomas, kaip visuma, gaus teigiamąjį įlydį. Toks sužalotas vieno ar kelių elektronų netekęs, atomas vadinamas jonu. Nuostabu yra tai, kad elektronui atitraukti, kiekvienam atomui jonizuoti reikalingas atlikti tam tikras darbas. Ir šis darbas keičiasi keičiantis atomo numeriui, pagal Mendelejevo lentelę tokiu būdu, kad atgamina patį periodinį dėsnį.

Tolesnieji Atomo Tyrinėjimo Keliai

1916 metais fizikas Koselis grįžo prie Tomsono minties, kad atomo teorija, pirmiausia, turi būti suderinta su periodiniu Mendelejevo dėsniu.

Tačiau jis šią idėją pritaikino jau naujam atomo vaizdui, Rezerfordo pasiūlytam ir Boro patobulintam. Jo mintis toliau išplėtojo Boras. 1924 metais anglų mokslininkai chemikas Main-Smitas ir fizikas Stoneris priėjo vienodą išvadą, kad kiekviename atome negali būti daugiau dviejų elektronų, judančių vienu tuo pačiu keliu. Kai kurie samprotavimai vertė manyti, kad elektronai, kaip ir planetos, gali suktis aplink savo ašį.

Koks gi yra atomo vaizdas, turint galvoje visus šiuos dėsnius? Pradėsime nuo paprasčiausio po vandenilio atomo — helijaus atomo. Jame du elektronai juda vienu ir tuo pačiu keliu, bet sukasi aplinkui savo ašį į įvairias puses. Tolesnysis metalolitijaus atomas turi jau tris elektronus. Du iš jų juda tokiu keliu, kaip ir helijaus, sukdamiesi į skirtingas puses, trečias bėgineja savuoju, tolesniu nuo branduolio keliu ir t.t.

Kaip gi artimi tikrovei šie atomų "portretai", nupiešti pagal paskutinį šių laikų mokslo žodį? Pirmiausia, reikia pastebėti, kad bendrai imant negali būti tiksliai atvaizduotos visos tikrovės pusės. Tiksliausias pietinio Krimo kranto paveikslas niekaip neparodo nuostabaus jo krantų grožio įvairumo, o geriausio dailininko nupieštas jų paveikslas neduoda tikslaus supratimo apie dirvožemį, kalnų aukštumą, ir upių gilumą. Kiekvienas vaizdavimas, kaip ir kiekviena mokslinė teorija, duoda tiktai dalį tikrųjų tam tikro daikto ypatumų. Tai gali būti taikoma ir visam tam, kas čia atpasakota. Bet tai, kas mokslui pasilieka neaišku dabar, be abejonės, bus atskleista toliau.

Atomo Branduolio Energija

Ar gali įvairių elementų branduoliai būti suskaldyti į paprastesnes daleles? Taip, jau branduolio atradimo momentu buvo aišku, kad branduolys — tai sudėtinė dalelė. Dar XIX amžiaus pabaigoje buvo rasti nuostabūs elementai, radijus, polonijus ir kiti, kurie be paliovos leidžia kažkokius ypatingus spindulius. Po to buvo išaiškinta, kad šie spinduliai yra elektronai, helijaus jonai ir spinduliai artimi Rentgeno spinduliams. Išmetant helijaus joną arba elektroną, vyko vieno elemento virtimas kitu. Jokios tuomet turėtos priemonės negalėjo pagreitinti arba sulėtinti šį vertimą.

1919 metais Rezerfordui visgi pasisekė savo valia vieną elementą paversti kitais. Paverčiami buvo patys paprasčiausi elementai. Pirmiausia pagrindinė sudėtinės oro dalis — azotas. Vienas iš vertimo produktų yra vandenilio branduoliai, arba, kaip juos vadina, protonai. Netrukus Rezerfordas darė spėliojimą, kad be vandenilio, branduolyje yra dar tokio pat svorio dalelės, neturinčios įlydžio, ir dėl to, turinčios eilę įdomių ypatumų. Šios dalelės buvo atrastos 1932 metais ir pavadintos neutronais. Tuomet tarybinis mokslininkas Ivanenko nurodė, kad visi branduoliai susideda iš neutronų ir protonų. Nuo 1932 metų iki 1938 metų visose pasaulio laboratorijose buvo tyrinėjami seni branduoliai ir gaunami nauji.

Bandymų eigoje, buvo nustatyta daug atsitikimų, kuomet neutronai "prasiskverbdavo" į branduolius, sudarydami naujus branduolius ir prisidėdami prie senojo branduolio suirimo. Žymiausias tokių branduolių sąveikos atsitikimas yra 1938 metais išrasta reakcija tarp vienos iš urano elemento branduolių rūšių ir neutrono. Vykstant šiai reakcijai urano branduolys suskyla į kelias stambias daleles ir neutronus. Jos lekia nejsivaizduojamu greitumu. Jei gaunamųjų dalelių energiją vertinti temperatūra, tai ji atitinka apytikriai 900 milijardų laipsnių!

Tuo būdu mes matome, kad medžiaga yra ištisinė ir sudaryta iš nedaugelio pagrindinių vienetų — protonų, neutronų ir elektronų.

Baisios jėgos, slypinčios atome, gali būti nukreiptos pirmiausia į naujo pasaulio atkūrimą. Žmogus, išmokęs valdyti atomų derinimus, daro pirmąjį žingsnį į pačių drąsiausių žmonijos svajonių įvykdymą.

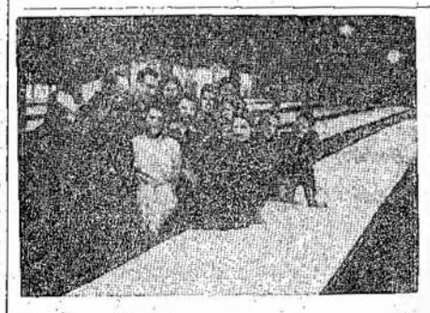

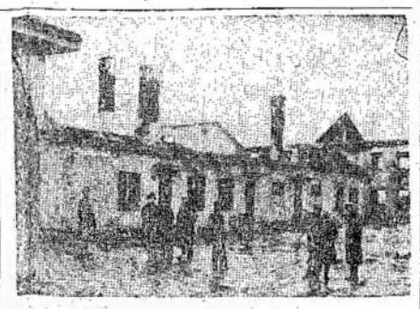

Kairiajame paveiksle: A. Bimba su fabriko Kauno Audiniai darbininkėmis. Su darbininkėmis taipgi šnekasi užsienio reikalų ministeris Rotomskis ir prezidentas Paleckis. Dešiniajame paveiksle: Sugriautas mėsos kombinatas Maistas, Kaune.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Tarimai

SUDBURY. — Birželio 16 dieną įvykusiame Sūnų ir Dukterų Draugijos 3 kuopos susirinkime buvo apdiskusuotas Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto atsišaukimas dėl sukėlimo paramos Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijai dėl reikalingų instrumentų. Susirinkimas nutarė sukelti aukų parenkant ant blankų tarp sudburiečių.

Po to sekė delegato pasiuntimo į suvažiavimą klausimas. Kaip žinia, suvažiavimas šaukiamas Toronte, rugpiūčio pabaigoj. Kadangi šis susirinkimas buvo vien tik draugijos narių, tad nutarta palikti sekančiam susirinkimui, į kurį nutarta pakviesti visus Sudburio lietuvius, ir jame išrinkti delegatą, kuris atstovautų visus Sudburio lietuvius.

Tame draugijos susirinkime taipgi buvo perskaitytas laiškas nuo draugo J. Vaičiūno, kuris šaukiasi pagalbos į draugiją ir visus Sudburio lietuvius. Susirinkimas atjautė nelaimės ištiktą draugą ir iš draugijos iždo paskyrė $5.00. Taipgi nutarė parinkti aukų dėl jo. Kiek man yra žinoma, tai yra suaukota jau virš $20.00.

—o—

LPP Piknikas

Liepos 7 dieną yra rengiamas Labor-Progressive Party piknikas. Pikniko vieta labai graži, prie vandens, Trout Laike parke.

Tame piknike bus renkamos pikniko žvaigždės, į kurias yra nominuotos trys kandidatės. Viena nuo suomių, viena nuo jugoslavų ir viena nuo lietuvių, draugė P. Ceskauskienė.

Taigi, visi lietuviai pasistenkime dalyvauti tame piknike ir dėkime pastangas, kad mūsų tautietė laimėtų karalienės titulą.

Korespondentas

ENGLISH SECTION

Youth Commission Urges Health Program For All

A "comprehensive health program" covering all Canadian citizens is the first of four recommendations in a report on youth and health adopted by the Canadian Youth Commission under the chairmanship of Sidney E. Smith, president of the University of Toronto.

The recommendation states that the program "would include prevention as well as cure and take account not only of disease and disturbance in the individual, but of how we may create the kind of social conditions which are essential to physical and mental health."

Other recommendations include the creation of a research body "to inquire into all matters bearing on public health and welfare", and the "eventual setting forth of a five-year plan of experiment and research."

The 93-page report was prepared for the commission by a committee headed by G. Brock Chisholm, deputy minister of health in the Dominion govenment, and a member of the commission

The report is the fourth in a series prepared for the Canadian Youth Commission and will be published in book form by the Ryerson Press, of Toronto, this month.

Report Quotes 68 Briefs

The report quotes extensively from a brief submitted by the Canadian Association of Medical Students and Internes, and from 67 other briefs submitted by non-professional youth groups representing schools, colleges and other youth organizations.

Both the medical students association and a majority of the youth groups recommend a national health insurance scheme enacted by the federal government.

The medical student report representing the views of students in nine leading Canadian medical schools, noted that "medically speaking we are a C-3 nation." The report then presented 13 principles led by a recommendation for a national health insurance plan to cover all citizens.

Will Require Co-operation

The youth commission states that the program recommended "will require co-operative action at the national, provincial and local community levels of all government departments and private bodies concerned with the improvement of the general welfare.

"Since overall planning and action both depend upon the progress of medical and social research," the commission continues, "it is recommended that, under appropriate auspices, a continuing research body be constituted constantly to inquire into all matters bearing on public health and welfare, and to publicize their findings; due regard being taken of the work now being done by the National Research council and other existing research bodies, and by the Dominion Bureau of Statistics, etc."

"The positive conception of health herein advocated demands the active partnership of many professional groups," the commission states in its third recommendation, "accordingly it is recommended that leaders in all the sciences, disciplines, and professions that bear on the health and welfare of man be invited to co-operate under the auspices of some suitable public body."

Such a public body, the report says would further:

"(1). The emergence of a well-integrated body of verified knowledge drawn from all the sciences that bear on the health and welfare of man;

"(2). The eventual setting forth of a five-year plan of experiment and research;

"(3). The calling of a national conference to bring together all the available knowledge respecting human development and the needs and resources appropriate to each of its stages; and to discuss the implications of such knowledge for theory, for teaching, for private practice and public policy."

Lastly, in the professional field the commission recommends "the setting of appropriate standards for applied scientists in each of the revelant fields of knowledge (e.g., psychiatry, psychology, personnel work, social work, etc.), and to make recommendations to governments concerning the licensing bodies that should be established in these fields with a view to the supervision and protection of professional and ethical standards.

Needs Understanding Of Public

In its final group of recommendations the commission touches upon the general public and states "advance along the lines advocated in this report and in the above proposals is dependent upon public understanding and support." Accordingly it recommends:

"(1). That lay citizens be drawn into partnership with professional in the fields of planning and action through agencies such as advisory committees at all levels of government;

"(2). That in order to foster lay-professional co-operation, health and welfare authorities assume responsibility for disseminating the basic and current information necessary to equip citizens for intelligent action;

"(3). That lay groups and the public generally be invited to discuss proposals which are under consideration by governments, and to present their views with regard to them;

"(4). That private citizens be urged to study the problems, resources and health needs of their own communities, and to initiate action with a view to bringing about whatever improvements seem necessary;

And finaly, "(5). That in all of the above, the participation of young people especially be encouraged. As newcomers into public life, youth form the group most ready to accept the implications of a positive approach to health and to work for their realization."

EDITORIAL

Summertime is here again! That means a lot of fun, fresh air, and relaxation for those who are fortunate enough to get out in the country, but for the others it only means working all the harder in the sultry heat. Anyway, school is out and whether you are in the city or not you have at least one consolation — you won't have to study.

With so many young people leaving the city for the summer there will be less club work and social activities carried on. During the past year, it seems there was more activity among our Lithuanian young people than at any time I know. Not to mention the extensive participation in many youth projects at the time the Toronto Liths staged a couple of plays of their own and formed a new political club (Club 160). And even Montreal formed a club and sent in very good reports of their activities. More power to you, Montreal.

Although the members of the youth organizations are going through a continual change they still manage to attain their goals. By that I mean that the older members are dropping out and new ones are coming in which makes it more difficult to carry on than if the same members remained in the club for many years. The English Section has tried to be of as much assistance as possible to the work of the various groups and to give full coverage to any activities. It is your medium of expression and everyone is requested to write in his opinions.

During the summer months of July and August there will be no edition of the English Section but starting in September we will be able to come back with full force. Until then, a happy vacation to all the readers.

A scene from the tragedy of housing in Toronto. When police and sheriff's officers evicted Jame P. Anderson and his family from their home in Toronto, their furniture was piled in the street. Neighbors volunteered to store it until they found a home. Arrested by police, Anderson was later released on $1,000 bail. Anderson moved into the house he owned, refused to obey a court order to leave obtained by his tenants. Three hours after Anderson, father of five children, was taken away, he was released on bail. Here is the scene as Anderson greeted his wife on neighbor's lawn. His children are about him.

Two Months in the USSR

By Edwin S. Smith
Vice-chairman and director of the National Concil of American-Soviet Friendship

I spent two months in the Soviet Union, the days and weeks of which were very rich in a variety of experiences. I am leaving the Soviet Union with the firm conviction that the cultural life of this country is full of all sorts of important achievements with which it is of the greatest importance for Americans to be acquainted. In my country we simply have no idea of the amount of high type cultural material which is being produced in the Soviet Union.

We in America have heard of the splendid productions of the opera, ballet, and the theater in Moscow. Having been privileged to see these offerings, I am glad to report that their high reputation is fully deserved. But I would like to say something about the splendid cultural work which is being done in the Republics other than the Russian SFSR where I have been.

Most Americans are unaware of the great quantity and very high quality of artistic work being carried on in the Ukraine, Georgia, Armenia, and Azerbaijan where I have been, as well as in numerous other Republics which time did not permit my visiting.

Let me mention Armenia as an example. Here is a Republic of some million and half people which most Americans are accustomed to think of as an impoverished country for whose people the Americans have long felt sympathy but about whom, frankly, we know almost nothing. Erevan is a modern city with fine public buildings and modern dwelling houses. Armenian culture is flourishing. In addition to 38 State theaters, there are symphony orchestras, a string quartet which plays in eight cities, and ensembles which perform popular music and native dances. Since the establishment of the Soviet Union some 30 operas by Armenian composers have been performed. This is in striking contrast to America, where with a population of more than a hundred million, not more than three or four operas by Americans have been performed in the same period of time.

The extent to which culture is brought to the people even in the most remote districts is a tribute to the civilizing influence of the Soviet way of life. Imagine, for example, workers on a collective farm having the opportunity to see leading actors perform in their own village the plays of Shakespeare and Goldoni. This is not a dream but actually happens in the Soviet Republics.

Soviet audiences are the most enthusiastic I have ever seen. A country in which the young people after a performance of Othello rush to the front of the theater to applaud the actors again and again, is surely far advanced.

Nor will Americans fail to be impressed by the fact that the Soviet system of education encourages every talented person in cultural fields to receive full training for a professional career and insures him adequate economic compensation once he has become an artist.

It is important for Americans to learn these facts because it will increase American respect for the Soviet Union and assist in the development of those political and economic ties which are so neseccary for the peace and economic development of both countries and the whole world.

The National Council of American-Soviet Friendship has committees in all important cultural fields under the chairmanship of distinguished Americans — for example, Serge Koussevitsky for music, Margaret Webster for the theatre, Paul Manship for art. These committees are determined to increase the exchange of cultural information with the Soviet Union and are looking forward eagerly to the time when Soviet musicians, ballets, and plays will come to America and distinguished American artists of all sorts and American productions of the theater and dance will go to the Soviet Union.

In addition to its cultural committees, the National Council of American-Soviet Friendship is working in every way for American-Soviet understanding. Our public meetings have been addressed by Cabinet members, by Senators and by prominent Americans in many fields. Both the late President Roosevelt and President Truman sent messages of encouragement to our organization for its work.

As a final word. I should like to mention an interesting experience which I had in war-devastated Stalingrad. Here I attended an excellent circus, heard the people gasp at the daring of the acrobats and laugh with delighted appreciation at the antics of the clowns. If the Stalingrad people can relax and laugh at a circus after all they have suffered, surely this is an infallible sign of the spirit of the Soviet people — their ability to face the future with confidence and hope and to conquer the problems of the postwar world as definitely and completely as the USSR defeated the power of the Nazi beasts who sought to destroy its civilization.

Canadian Youth to Be Represented On World Youth Body

TORONTO. — Jessie Storrie, Organizational Secretary for the National Federation of Labor Youth, has been asked to act in a full-time capacity on the staff of the World Federation of Democratic Youth in Paris, France. She will be the head of the Bureau working for the Consolidation of Peace.

Miss Storrie, a prominent Canadian youth leader, was a delegate from the National Federation of Labor Youth to the World Youth Conference held last November in London, England. This Conference was attended by young people from 64 countries, and resulted in the setting up of the World Federation of Democratic Youth. Since her return from the World Youth Conferencce, Miss Storrie has been very active in promoting world youth co-operation, through travelling, and speaking to various youth clubs in Canada.

Holiday Dollars

To show more clearly what American tourists mean to Canada not only in terms of friendship and mutual understanding but in dollars and cents the Dominion Bureau of Statistics recently issued some figures on the amount of tourist expenditures in 1945.

Travellers and visitors from the United States spent more than $164,000,000 last year in this country. This was almost twice as much as Canadian tourists spent in the United States in the same period (80,000,000).

In connection with the coming tourist season the Canadian Government and the various Provinces are conducting a vigorous advertising campaign which would reveal to Americans the many attractions to be found in Canada and which urge the Canadian people to be good and gracious hosts to these guests of our country.

Ye Old Gossippe Shoppe

by You and Me

One starts and others follow. Somehow this had never grown old-marriage!

July is the month Jean Benulis has chosen, while Mary Thomas has the fall in mind.

—o—

Two weeks ago a shower was held at the hall for Stephanie Minnett. One day soon both Stephanie and Peter Morkis will be giving up their freedom.

—o—

What has Renee Pazero been doing with herself lately? Are the exams keeping you busy Renee or are you majoring in another subject?

—o—

The Dark Mystery solved! The blond haired darkie seen around lately is John Grube. Ah, the life — just baking in the sun with only a thought given to work, and the rest to women. Girls take note! To add further to our male population Ziggy Degutis is now living in Toronto. We hope you never regret making this decision Zig, AND brother Morris will be back in "civies" sometime this August. We rather like the idea of being able to see these boys more often.

—o—

In town for a visit was Mr. and Mrs. Shesnicky (Jennie Zaladonis to you). At least Jennie hasn't forgotten the old place and we hope she misses us as much as we do her.

—o—

Congratulations and good luck to Mrs. Alfred Fischer in their new adventure. Up until June 15th Mrs. Fischer was our Vera Thomas, well known for that Thomas laugh. Saturday afternoon Vera, every bit the lovely and sweet looking bride, took vows at St. Matthias church.

The maid of honour was Helen Batulis, bridesmaids, Jean Savickas and Julia Margelis. Ushers, Matthew Thomas and Elmo Fischer. Vera and Al left the same night for Detroit leaving the celebrating guests still celebrating.

Užkvietimas

PORTLAND, Oreg. — Brangūs kanadiečiai. Yra gera proga jums aplankyti Oreganą, nes liepos (July) 7 dieną įvyks LDS 106 kuopos piknikas ant draugų F. Ulskių ūkio, Oregan City, Ore., tiktai 15 mylių nuo Portlando.

Taigi, draugai, susiorganizuokite keletas mašinų ir atvykite į Oreganą ant mūsų lietuvių pikniko. Važiuodami užvažiuokite pas mus, o mes lauksime.

Viso geriausio visiems.

J. Stupur,
2139 S. W. Broadway,
Portland, Ore.

(Portland yra arčiausia vancouveriečiams, nes iš Vancouverio į Portlandą yra apie 337 mylias. Kitų vietų kanadiečiams nebeįmanoma pasiekti. — Red.)

LIAUDIES DIDVYRIS

(Tarybų Sąjungos Didvyrio Aukščiausiosios Tarybos deputato St. Apyvalos gyvenimo istorija)

J. Dovidaitis

(Pabaiga)

Apyvalos partizanų smūgiai vokiečiams pasidaro gana skaudūs. 1943 metais jie pradeda didelę operaciją prieš Adutiškio mišką, kur bazuojasi Apyvala su savo kovos bičiuliais.

— Du pulkai, su kulkosvaidžiais, minosvaidžiais ir lengvąja artilerija apsupo mišką iš vieno šono, o iš antrojo ėjo antras pulkas. Mano būrio pagrindinės jėgos išslydo iš apsupimo trikampio, miško viduje liko tik štabas ir neseniai atvykusių naujokų partizanų būrelis. Apleidome stovyklą ir su dokumentais ir trimis kulkosvaidžiais traukėmės. . .

Apyvala ir jo draugai susitiko su vokiečiais, tik 50 metrų vieni nuo kitų, išėję iš tankesnio miško į retesnį.

— Automatais ir kulkosvaidžiais atmušėme jų antpuolį, — Atsimena Apyvala. — Žaliose uniformuose vokiečiai sugulė, netikėtumo išgąsdinti nutilo. Mes vis taip kovos rikiuotėje ėjome atgal.

Atsipeikėję hitlerininkai lyg dalgiais pradėjo šveisti pro kamienų tarpus iš lengvųjų kulkosvaidžių. Viena sprogstama kulipka pramušė Apyvalai kojos kelį ir nuslydusi raumenų vidurių išėjo lauk, išplėšdama plačią žaizdą šlaunyje. . .

— Dar paėjau 50 metrų. Sužeista koja pavirto lyg medžio gabalas. Suklupau.

Apyvalos pavaduotojas partizanas Bagdonas tuoj padaro iš palapinės ir dviejų pagalių neštuvus. Partizanai bando išnešti savo vadą. Apyvala, nors ir daug kraujo nustojęs, bet toliau vadovauja traukimuisi. Jo komanduojami partizanai savo trijų kulkosvaidžių sutelkta ugnimi dar vieną kartą atmuša ant kulnų lipančius vokiečius.

Tačiau apsupimo žiedas susispaudė. Vietos buvo balotos, vandens kartais iki juosmens. Partizanai išvargo. Tada Apyvala sustabdo jį nešančius, palieka sau revolverį, o savo automatą atiduoda draugams.

— Tik sveiki galės prasimušti iš apsupimo, — sako jis. — Mane palikite. . . Jei aš negrįšiu — tegul mano automatu vokiečius naikina gyvieji draugai. Likit sveiki iki galutinės pergalės!

Apyvala nušliaužia į vandens griovį. Prie jo lieka gailestingoji sesutė partizanė Kostinaitė. Ji samanomis apdeda vadą. Pati netoli pasislepia. Prasideda sunkiausios minutės. Šaudydami artėja vokiečiai. Jie eina į ten kur guli Apyvala, tankia grandine praeina tik trys metrai nuo jo ir nepastebėję sužeistojo nutolsta. . . Apyvala dar neišgyja iš šio sužeidimo, kaip vokiečiai lyg širšės vėl užpuola naująją partizanų stovyklą.

— Buvome atkirsti — pasakoja Apyvala. — Mes trys suspėjome nueiti tik iki išdegusio miško ploto, kur gulėjo suvirtę medžiai. Toliau dėl žaizdos nebegalėjau eiti ir pasislėpiau po viena išgriuvusia egle, kiti du draugai kiek toliau. . .

Vokiečiai kirtimus apstoja iš visų pusių. Jie pradeda šaudyti, paskui pasilpidžia apšniukštinėti kiekvieną krūmokšnį.

— Ir štai ant eglės, po kuria buvau, užlipo vokiečių karininkas. Jis prieina beveik ki pat mano viršūgalvio, pakelia žiūronus, apsidairo vieną, antrą kartą aplink. Ir staiga matau — vokietis moja ranka, rodo į vieną iš neseoli buvusių mano draugų. Ji hitlerininkai pastebėjo.

Apyvala nors ir pats buvo beviltiškoje padėtyje, bet nusprendžia, kad negali leisti draugui žūti, ypač kad vokietis tėra nuo jo nedaugiau 5 metrai. O kuris partizanas tokį taikinį praleis?

— Aš pakėliau automatą. Pažiūriu per taikiklį, spustelėjau. . . Vokietis griebia už krūtinės, paskui susiriečia ir dusliai nukrinta iš eglės. . . Mano automatas iššovė tris šūvius ir sustojo. Jis sugedo. . .

Kirtime vokiečių vadovybę perima kitas karininkas. Jis įsako išdėstyti aplink kulkosvaidžius ir atidengti ugnį. Kulkos žviegia, ore lakioja nukirsdamos šakeles. Laikas nuo laiko vokiečiai mėto į nedidelį kirtimėlį granatas, o paskui vėl šaudo ir šaudo. . . Aplink žaibuoja, miškas perpildytas triukšmu ir parako garo, nuo trenksmo atrodo, kad virsta žemyn medžiai.

Paskui vokiečiai iš visų pusių pradeda eiti per kirtimus, badydami žemę durtuvais.

— Dabar pamačiau, kad padėtis labai rimta, kokią kada nors man teko išgyventi. Automatą aš tuoj čia pat užkasiau į žemę.. Revolveryje dar buvo šovinių. Sprendimas buvo vienintelis — gyvas nepasiduosiu vokiečiams.

Apyvala apžioja revolverio vamzdį, paspaudžia nuleiduką. Šovinys ir nejskėlė. . .

Po kerpleša, kur gulėjo su sužalota koja Apyvala, kląksojo keliolikos centimetrų gylio bala. Jis nusileidžia į ją, guli šaltame, dvokiančiame vandenyje. Ir vėl vokiečiai praėjo pro pat jį, beveik į šoną įsmeigdami durtuvą.

Tik po pietų, kai kirtimuose viskas nutilo, Apyvala iššliaužia. Iš nuovargio ir nusilpimo jis vos begali pajudėti. Apyvalą surado vieną iš savo draugų, sudraskytą granatos, o kitą sunkiai sužeistą, vaitojantį. Visą naktį prabudėjo prie sužeistojo Apyvala, bet padėti niekuo negalėjo. Auštant ir antrasis draugas mirė.

Pasveikęs Stasys Apyvala vėl vadovauja partizanams su tokia pat energija, tokiu pat nepabauginamo kovotojo užsispyrimu. Jis organizuoja antrąjį partizanų būrį "Perkūno" vardu, 1944 m. gegužės mėnesį sudaro ir trečiąjį partizanų būrį "Vytauto" vardu.

Vis plačiau įsiliepsnoja, kaip būsimos laisvės aušra partizaninis judėjimas Lietuvoje ir smogia vis skaudesnius smūgius okupantams vokiečiams. Iki pat Lietuvos išvadavimo, Stasys Apyvala nepaliaunamai randasi pirmose partizanų eilėse.

Praėjo sunkios ir žiaurios kovos metas su grobikais vokiečiais. Tarybų Lietuva vėl laisva. Ir kovotojai už jos laisvę, buvę partizanai dirba kūrybinį darbą, kelia iš griuvėsių kraštą. Stasys Apyvala šiuo metu yra Aukščiausios Tarybos deputatas, toks pat energingas, mylintis savo Tėvynę, pareigos žmogus. Jo krūtinę puošia daug ordinų ir medalių, jam suteiktas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas, jį myli ir gerbia visa Lietuva, visa Tarybų Sąjungos liaudis.

Scena Erieau apylinkėj, kur vanduo užliejo didelius plotus laukų ir pridarė nuostolių už $5,000,000.

MONTREALO ŽINIOS

Sovietų Rašytojai už Sutvirtinimą Draugiškumo

Birželio 18 d. keliolika tūkstančių montrealiečių susirinko į Forumą išgirsti prakalbų Sovietų garsiųjų rašytojų I. Erenburgo, K. Simonovo ir generalo-majoro M. Galaktianovo.

Apie pačius rašytojus jau daug buvo ir dar bus rašyta įvairioje spaudoje. Jų garsumas pasitvirtino akyvaizdoje tūkstančių montrealiečių.

Rašytojas generolas-majoras Galaktianovas ir K. Simonovas kalbėjo rusų kalba, kurią vertė į anglų kalbą. Jie savo kalbose pažymėjo, kad nors Kanados ir Sovietų šalys yra šiaurinės, su šaltu klimatu, bet abiejų šalių žmonių širdys yra pilnos karšto draugiškumo. Kad Sovietų ir Kanados valstybės yra demokratiškos. Į užmetinėjimus Sovietams, būk ten neesanti demokratinė santvarka, nes ten tik viena partija gyvuojanti, gen.-maj. Galaktianovas atsakė: "Juk nė žodynas, nė enciklopedija nenusako, kiek partijų turi būti demokratinėje valstybėje. Kanadiečiai pasirinkę demokratiją su keliomis partijomis, o Sovietai su viena". Ten partija stato sovietinę liaudį prie valstybės vairo, o čia partijos remiamos skirtingų grupių žmonių grumias už valstybės vairavimą, dažniausiai dėl mažumos interesų gynimo.

Mokslo žmonių tikslai abiejose šalyse yra bendri — patarnavimas šalies žmonėms. "Aš ar tai būdamas Stalingrade ar Montreale kalbu vienodai". Kalbos ir raštai apie karą tarp Kanados ir Sovietų Sąjungos žmonių yra kriminališkas prasikaltimas", pareiškė rašytojas Simonovas.

Rašytojas Ilja Erenburgas kalbėjo francūzų kalba, kurią taipgi vertė į anglų kalbą. Jis vaizdžiai aptarė pirmųjų valandų ir dienų įspūdžius Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Didžiai vertino šių šalių atsiekimus, žmonių draugiškumą ir atliktus garbingus žygius praeituose karuose, bet kartu pažymėjo, kad yra ir blogumų. Spauda rašo ne tą, ką turėtų ar kaip kas norėtų rašyti. Sąryšy su tuo pareiškė: "Vieni eikvoja rašalą, kad kiti lietų kraują". Kanados žmonių kurstymus į karą prieš Sovietų Sąjungą, aptarė kaip kriminališkus žygius. "Mūsų šalyje — pareiškė Erenburgas — jei kas ir panorėtų per spaudą kurstyti žmones prieš draugiškos valstybės žmones, tai tas nebūtų leidžiama". Toliau pažymėjo: "Kanadiečiai visuomet buvo draugiški rusams, niekuomet nekariavo prieš mūsų šalį ir netikiu, kad kada nors kariautų prieš Sovietų liaudį."

Į naujo karo kurstytojus, skleidžiančius gandus, būk Sovietai ginkluojasi, atsakė: "Pirmiau mes statėme tankus, kad būtų apgintas sovietinis kūdikis, o dabar dirbame ratuotus lopšelius (keridžius), kad auklėti kūdikį". Lygindamas Kanados laikraščiuose telpamus straipsnius apie Sovietų Sąjungą, su prieškariniais laikais, tilpusiais raštais Vokietijos nacių spaudoje, pareiškė, kad "yra didelis panašumas".

Baigdamas įdomią ir turiningą kalbą, kvietė visus kanadiečius tvirtinti draugiškumą tarpe dviejų didžiųjų kaimyniškų valstybių — Kanados ir Sovietų Sąjungos.

Apart Sovietų rašytojų, taipgi labai įdomią prakalbą pasakė ir žymus Kanados žurnalistas, radijo komentatorius ir visuomeninink as Philpott.

Už tokio puikaus mitingo suruošimą tūkstančiai montrealiečių didžiai dėkingi Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetui.

Kiek teko patirti, vaduotis išplatintų bilietų skaičiumi, tai ir lietuvių šiame mitinge dalyvavo apie du šimtai. Gražus būrys, bet galėjome dar skaitlingiau pasirodyti.

Dar Vis Teisia Bravorų Streikierius

Nors streikas jau keletas savaičių kai pasibaigęs, bet kovinguosius streikierius dar vis teisia. Birželio 19 d. teisėjas T. A. Fontaine nuteisė lietuvį jaunuolį, aktyviausį streikierį ir daugiausia pasidarbavusį bravorų darbininkų organizavime, drg. S. Linauską. Jį nubaudė $100 pinigine pabauda arba tris mėnesius kalėjimo už pikietavimą laike streiko. Kiti du kaltinimai prieš Linauską bus nagrinėjami teisme birželio 27 d.

Savaitė anksčiau buvo panašiai nuteista lietuvaitė jaunuolė, taipgi garbingai kovojusi, kad streikas būtų laimėtas, drg. E. Zavišiūtė.

Bendrai, lietuviai jaunuoliai bravorų darbininkai streike garbingai laikėsi. Lietuviai gali pasididžiuoti tokiu kovingu jaunimu, kurie nesuklupo nė kritiškiausiose streiko dienose. Jei ir kiti būtų panašiai laikęsi, kaip lietuvių jaunimas, tai streikas būtų lengvai laimėtas.

Fašistinis Pabėgėlis Fašistiškai Nukalbėjo

Iš Pabaltijos ir kitų kraštų iškrikdyti bei pabėgę fašistai ar profašistiniai elementai jau pradeda pasiekti ir mūsų šalį. Vienas tokių paukštelių, su vietos profašistinių lietuvių pastangomis, atsibaldė į Montrealą. Tarybininkai savo suruoštame piknike, birželio 16 d., jam leido išlieti neapykantą prieš Tarybų Lietuvą ir prieš tuos, kurie sudaužė fašistų viešpatavimą Pabaltijo kraštuose ir kitose Europos valstybėse.

Tūlas fašistinis paukštelis atskriūęs iš Švedijos į Jungtines Valstijas, o iš ten atsibaldęs į Montrealą pasakojo fašistinę pasaką. Tai, berods, tas pats Jurgis Savaitis, kuris jau nekuris laikas Jungtinėse Valstijose marširutuoja su fašistiniais pamokslais. Na, ir ko jis nepripasakojo.

Kaip kiti fašistai, taip ir jis pirmiausia prakeikė Staliną ir Lietuvos žmones, kurie išvijo fašistus iš savo žemės. Tarybų Lietuvos valdžią, nuo kurios jam teko išsinešdinti, visaip šmeižė. Girdi, baigęs mokslą ir turėjęs religijos mokslo aukštą atžymėjimą, tai negavęs valstybinės tarnybos. Jo draugai paprašiusieji leidimo išvykti į Vokietiją, "dingdavę be žinios". Kad jie negalėdavę pergyventi "bolševistinio karščio" ir tik, pasak jo, "laimė, kad karas prasidėjo", tai daug jų (fašistų) išsigelbėjo. O kokių baisybių jis "matęs" Tarybų Lietuvoje. Ten, girdi, už neklausymą prakalbų, arba pavadinimą žydu, bausdavę po 2-5 metus į koncentracijos stovyklas. Kaip "gyviems žmonėms širdis išpiaustydavę" ir kaip nužudytuosius tik iš laikrodėlių ant jų rankų galėdavę pažinti. To negana, ten "lietuviai buvo kopūstų statinėse virinami" ir t.t.

Prieš savuosius, Vokietijos nacius, tik trumpai ir nekaltai prisiminė.

Nusiskudnė, kad jų, tai yra, profašistinių elementų viltys silpnos išsigelbėjimui iš dabartinio pakrikdymo. Jie laukia kada Amerikos imperialistai užpuls Tarybų Sąjungą ir "Maskvoje nuteis Kremliaus tironus".

Iš jo fašistinio pamokslo, Montrealo lietuviai juokus daro. Net kai kurie tarybininkai atvirai prisipažįsta, kad apsivylę tokiu prakalbininku. O kiek montrealiečių jo "prakalbą" palygina su to šunelio lojimu ant mėnulio.

Rep.

Torontiečių Piknikas Pavyko Gerai

TORONTO. — Torontiečių lietuvių organizacijų sąryšio antras piknikas, kuris atsibuvo pereitą sekmadienį, Westone, pavyko labai gerai. Oras buvo labai gražus, tad ir žmonių buvo nemažai ir niekas nenuobodžiavo. Vieni pokalbiuose, kiti šokdami lietuviškas polkas laiką praleido gražioj nuotaikoj.

Piknikas visuomet esti gyvesnis, kada jame yra svečių iš kitų kolonijų, o šį kartą buvo keletas: I. Sakalauskas — karys, neseniai grįžęs iš užjūrio; A. Lukoša ir jaunuolis Leonardas Lukas, visi montrealiečiai. Jaunieji Shesnickiai ir Morozai, sudburiečiai. J. Sasnauskas, geraldtonietis.

Keptą vištą, papuoštą įvairiais vitaminais, ir paleistą ant varžytinių, nuvaržė drg. J. Paplauskas, torontietis.

Parengimų Komisija buvo žadėjusi paruošti žaidimų, tačiau jų nebuvo. Reikėtų, kad ateityje komisija savo pažadus pildytų.

Rep.

Daugiau Paramos Lietuvos Žmonėms

TORONTO — Šie draugai dar paaukojo dėl paramos Lietuvai:

J. Slivinskas	$25.00
J. Kiškūnas	10.00
Mr. & Mrs. Draboto	10.00
J. Morkūnas	25.00
Ch. Vaivada	10.00
Ch. Degutis	10.00
Viso	$90.00

Visiem aukotojams širdingai ačiū.

M. Guoba

Dar Vienas Lietuvis Mirė

ST. CATHARINES, Ont. — Šio mėnesio 12 dieną Lincoln County Home mirė senelis lietuvis Edvardas Zaida, sulaukęs 72 metų amžiaus. Šermenys atsibuvo birželio 14 dieną.

Paskutiniu laiku senelis Zaida neprigulėjo prie jokių organizacijų, bet buvo Liaudies Balso skaitytojas iki pat mirties.

Rodos jokių giminių Kanadoj neturėjo. Lietuvoje, Joniškyje, paliko sūnų Matušą.

J. Ališauskas

Gražiai Parėmė Sunkioj Padėtyj

PEMBROKE, Ont. — Draugai La Sallette lietuviai atsiuntė man aukų. Draugas P. Peskarskis prisiuntė perlaidą sumoje $25.00 nuo SDKLSPD 6 kuopos.

Sūnų ir Dukterų Draugijai tariu širdingai ačiū. Ačiū jums už jūsų gerą brolišką širdį. Atjausdami mane sunkioje nelaimėje, labai sustiprinote mane. Tamstų auka pagelbėjo man labai daug ir suteikė daug ramybės mano širdyje. Labai ačiū.

—o—

Draugai cadominiečiai atsiuntė per Helen Kondrot sekantį laiškutį:

"Skaitant jūsų atsikreipimą kaslink pagelbos jūsų sunkioje padėtyje, mes Cadomine gyvenantieji lietuviai nutarėm parinkti aukų, kurias čionai ir prisiunčiu sumoje $12.00. Aukojo sekančiai: A. Rutkauskas $5.00, L. Siugzdenis $3.00, J. Trepeika $2.00, W. Devenas $1.00 ir J. Kondrot $1.00."

Labai ačiū, draugai cadominiečiai.

J. Valčiūnas,
553 Moffat St.
Pembroke, Ont.

Paieškojimas

Paieškau savo draugo, Povilo Vaivados, gyvenančio Jungtinėse Valstijose. Prašau draugo atsiliepti, nes aš turiu svarbų reikalą ir norėčiau jums laišką parašyti.

J. Striška,
161 Brady St.
Sudbury, Ont.

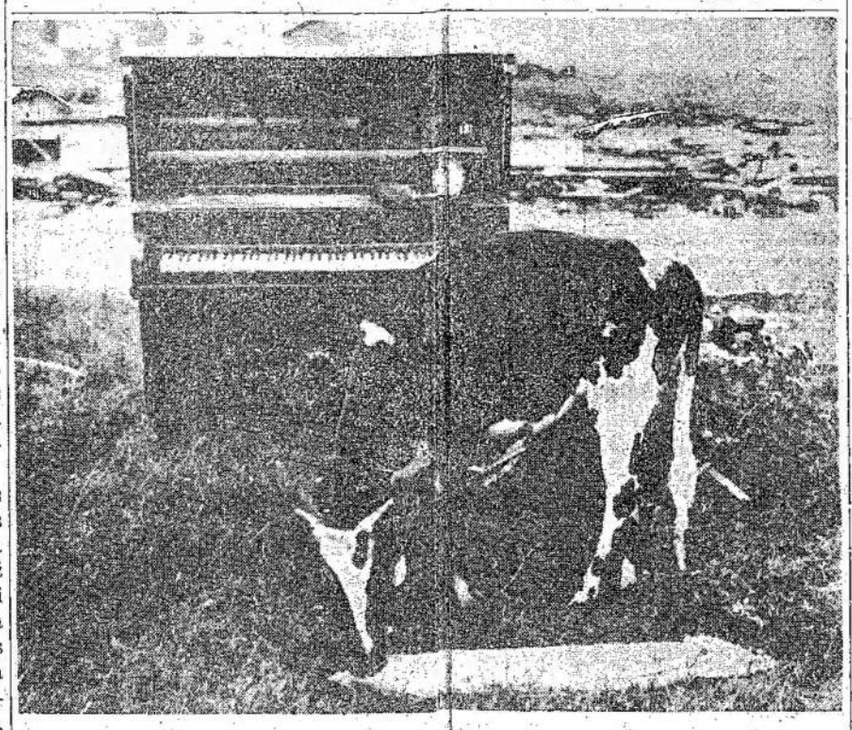

Sukurys Windsore buvo toks stiprus, kad lengvai pakėlė ištisus namus. Čia matote pianą numestą lauke. Kitus daiktus nunešė už kelių mylių. Kažin kas būtų atsitikę, jeigu jis būtų perėjęs per vidurį miesto, kur tiršta žmonių.

Pranešimai

Courtland, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyksta antradienį, liepos 2-rą dieną, 7.30 val. vakare, Memorial Hall.

Visus narius kviečiame atsilankyti, nes paskutinis susirinkimas prieš harvest.

Todėl pasistenkite visi užsimokėti duokles, kad neliktumėt suspenduoti.

Valdyba

Toronto, Ont.

Choro Narių Žiniai

Kadangi pereitą kartą ne visi nariai dalyvavo, mes negalėjome galutinai išspręsti klausimo, ar galime mes važiuoti į Meno suvažiavimą Čikagoj, ar ne. Buvo nutarta šaukti kitą ant šio penktadienio, birželio (June) 28, susirinkimą. Tad visi Bangos choro nariai pasistenkite būti šiame susirinkime. Kurie dėl kokių priežasčių negalėsite, bandykite perduoti savo nuomonę kitiems nariams ar valdybai.

Klausimas sukasi apie tai, ar nariai sutiks padengti savo kelionės išlaidas. Kiekvieno pareiga nusispręsti ir pareikšti susirinkime ar kaip kitaip, kad choras galėtų žinoti, ar rengtis vykti, ar ne.

Susirinkimas įvyks Lietuvių salėj, 160 Claremont St., 8 val. vak.

Valdyba

Turėkit Smagumą
Mažoj Vietoj
Su Gesiniu Pečium
Geras ir Greitas
Virimas
NEW GAS HOT PLATE

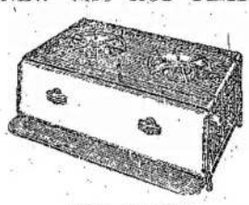

Tiktai $13.45

Balto Porcelano Priešakys
Juodas Enamel Viršus
Skubėkit Užsakymus
Original Furniture Co.
438 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 5612

Hamilton, Ont.

Didelis Piknikas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa ir Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopa rengia didelį pikniką birželio (June) 30 dieną (sekmadienį), Ansley Wood parke, prie Westinghouse, kur kas met įvykdavo.

Pelnas skiriamas Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijai atsteigti.

Kviečiame visus lietuvius, iš arti ir toli, atsilankyti ir paremti mūsų visų bendrą ir kilnų tikslą. Mes lauksime jūsų. Praleisite smagiai laiką ir susitiksite su draugais ir pažįstamais.

Rengėjai

ADVOKATAS
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — ME. 1425

Diena pirm sukurio, kuris nuteriojo Detroito ir Windsoro pakraščius, smarkiai lijo. Vanduo išlaužė užtvankas ir užliejo didelius plotus Erieau apylinkėj, prie Erie ežero. Čia matote vieną moterį prie savo namų.

Bangos Choras Tarėsi Šuvažiavimo Reikalais

TORONTO. — Pereitą savaitę ketvirtadienio vakare Bangos choras turėjo susirinkimą apkalbėjimui menininkų suvažiavimo Čikagoje.

Šis klausimas Bangos chorui yra labai didelis, tad užėmė veik visą vakarą.

Bangos chorui reiktų turėti mažiausia $1,200 dėl kelionės, jeigu jis norėtų pasiekti Čikagą. Ir kaip pasirodė iš diskusijų, nariuose yra noras dalyvauti suvažiavime, tik choras neturi $1,200. Po ilgų diskusijų buvo prieita išvados, kad choras gali važiuoti tik tokiame atsitikime, jei visi choristai padengs savo kelionės išlaidas, kurių susidaro apie $27.00, neskaitant kitų išlaidų, kurios gali susidaryti tokioje kelionėje.

Priėjus prie tokios išvados, buvo nutarta atsiklausti kiekvieną narį, ar jis sutiks padengti savo išlaidas. Tuojaus buvo apklausinėti susirinkime dalyvaują nariai ir narės ir kaip pasirodė, tai nedidelis skaičius nesutinka. Didelė didžiuma dalyvaujančių pasisakė už pasidengimą kelionės išlaidų.

Jeigu pasirodys, kad choras gali sudaryti užtektinai narių dėl važiavimo, tuomet bus tuojaus pradėtos pamokos. Matote, reikalinga chorui išsimokinti kelias dainas.

Suvažiavimas šaukiamas spalio mėnesį ir tęsis ištisą savaitę.

Po to buvo pakeltas Kanados lietuvių suvažiavimo klausimas. Šis suvažiavimas šaukiamas rugpiūčio pabaigoj. Choristai išrinko du atstovus ir paskyrė $10.00 pasveikinimui. Kai kurie choristai kėlė mintį, kad labai mažai dėl pasveikinimo, bet pasirodė, kad choras neturi pinigų net savo reikalams, tad buvo prieita išvados, kad bus gana ir tiek. Svarba, žinoma, ne sumoje, o choristų geruose noruose.

Reporteris

Montreal, Que.

Gražus Piknikas

LLD abidvi Montrealo kuopos ruošia pikniką, sekmadienį, birželio (June) 30 d., Ville Lasalle, už 8-tos Ave., gražioje pamiškėje.

Kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Rengėjai darome žygius, kad piknikas būtų įvairus ir įdomus.

Rengėjai

Sūnų ir Dukterų Draugijos Balius

HAMILTON. — Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopa surengė metinį balių gegužio 18 dieną, S. Laurinavičiaus hotelyje, ant Sherman Ave. Reikia pasakyti, kad balius buvo gana pasekmingas.

Publika pradėjo rinktis apie 9 valandą vakaro. Visi stalai buvo apsodinti kuopos nariais ir svečiais. Matėsi torontiečių, brantfordiečių ir kitų Hamiltono apylinkės lietuvių, ypač farmerių.

Linksmos ir darbščios šeimininkės pavaišino visus namie darytomis šviežiomis dešromis, kumpiais, varškiečiais ir t.t. Taipgi buvo ir namie keptos juodos duonos, kurią iškepė Lapinskienė ir M. Uikienė.

Svečiai valgė ir užsigėrė alumi. Kas nemylėjo alaus, tas lemonadą ar kavą. Prie kavos buvo skanių pyragų.

Žiūrint į visus susėdusius narius ir svečius atrodė labai gražu. Rodos būtų didžiulė šeimyna.

Vakarienės metu buvo atsišaukta aukų, kadangi nebuvo jokios įžangos. Atsišaukė draugė M. Uikienė.

Po vakarienės buvo šokiai. Šokių metu buvo išleista ant laimėjimų slapta dėžutė. Susivaržiusieji sudėjo $32.00. Laimėtojum išėjo A. Grigas.

Parengimų komisijos nariai, A. Uikis ir K. Milašauskas, dėkoja visiems atsilankiusiems nariam ir svečiam, ir visiems pagelbininkams, M. Uikienei, J. Astylienei, K. Milašauskienei, A. Cesnienei, O. Butienei, B. Dovainytei, A. Tauškalienei, J. Kanevai, Stilai, P. Chvižanavičiui ir P. Kučiui.

Nors mums reikėjo sunkiai padirbėti ir rūpintis, bet mūsų darbas atnešė draugijai naudą. Balius davė kuopai $89.25. O kas svarbiausia, tai kad mūsų organizacija suteikė hamiltoniečiams ir apylinkės lietuviams puikų pasilinksminimą.

K. Milaševičius

NUMIRĖ MIŠKŲ DARBININKŲ VADAS

PORT ARTHUR. — Mirė nuo širdies ligos Otto Koskinen, Lumber and Sawmill Workers Unijos 2786 skyriaus sekretorius, bedirbdamas ofise.

Draugas buvo taipgi veiklus veikėjas suomių organizacijose.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisinų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

TABAKAS
Tiesiai iš Manufakturisto
Darykit Cigaretus Patys — Taupykit Pinigus
Taipgi, Specialus Pypkės Tabakas, Daug Žemesne Kaina Negu Paprastai
RAŠYKIT DĖL KAINŲ SĄRAŠO
Užsakymai siunčiami į visas Kanados dalis
ORIENTAL TOBACCO CO.
251 Craig St. West, Montreal

Ambrose Valet Service
VALOM, PROSINAM IR UŽAUDŽIAM PRADEGINTUS IR SUPLĖSYTUS DRABUŽIUS
S. Ambrazevičius
5971 BANNANTYN AVE., VERDUN, QUE.
Tel.: YOrk 9060

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 9294
SALDYTUVAS
(Cold Storage)

Apsaugokit savo futras, kailinius. Siųskite juos tuojau dabar patelefonuodami WA. 9294.
Ekspertų darbu permodeliuojami, pataisomi labiausiai prieinama kaina.
Atdara Vakarais

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.
Savininkai:
J. Matulaitis, A. Majauskas ir G. Kriaučeliūnas
Tel. WEllington 4277
2830 ALLARD ST., Ville Emord, MONTREAL

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.
Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 8028

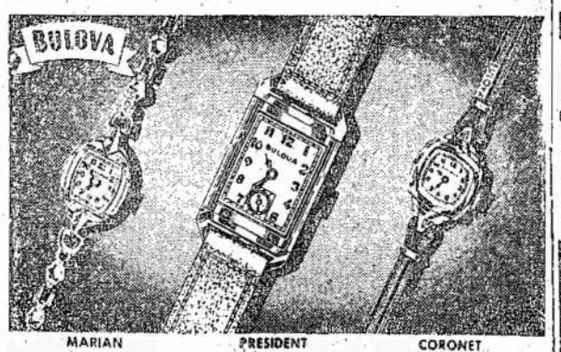

MARIAN 17 jewels $42.50
PRESIDENT 21 jewels $45.00
CORONET 17 jewels 14 kt. gold $57.50

Mason Credit Jewellers
520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Mlle Tessier Florist
GĖLIŲ PARDUOTUVĖ
Mr. J. Desroches, Manager
Sudarytos Gėlės $2.00 ir Daugiau
Vainikai dėl Mirusiųjų $3.00 ir Daugiau
Vedyboms Buketai $4.00 ir Daugiau
1259 Bleury St. — Tel. HArbour 3473
MONTREAL, Que.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Tel.: Ofiso — FR 9265 Namų — AM 9324
Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. Ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montreale
Akmeninio Apšildymo Sistema
Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0094

Įsigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.

Tel.: BElmirs 2200.
Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Daryu visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klube ir M.L.S. ir D.P.D narlams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų